

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **J. J.**, nar. X., bytom H., Košice, právne zastúpený JUDr. P., advokátom, so sídlom H., Košice, proti žalovanému: **M.** **E.** **G.**, nar. X., bytom H., B., právne zastúpeného JUDr. J., nar. X., bytom H. B., **o zaplatenie 6 572,40 Eur (198 000 Sk) s príslušenstvom**, na dovolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 1 Cob 56/2007-122 zo dňa 28. marca 2008, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 1 Cob 56/2007-122 zo dňa 28. marca 2008 **zrušuje** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie:

Prvostupňový súd rozsudkom č. k. 29 Cb 142/2005-92 zo dňa 29. marca 2007 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 198 000 Sk s 10%-ným úrokom z omeškania ročne odo dňa 1. mája 2004 až do zaplatenia a nahradiť trovy konania vo výške 66 076,50 Sk na účet JUDr. P. H., advokátska kancelária H., Košice, do 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

Z odôvodnenia vyplýva, že žalobca si podanou žalobou uplatnil zaplatenie sumy 198 000 Sk s príslušenstvom z titulu nezaplatenia nájomného za obdobie od júla 2002 do apríla 2004, t. j. celkovo za obdobie 22 mesiacov, čo predstavuje sumu 198 000 Sk.

Súd dokazovaním zistil, že M. S. – S. S. ako veriteľ a JUDr. J. G. a M.. E. G. ako dlžníci uzatvorili dňa 29. októbra 2001 zmluvu o poskytnutí peňažných prostriedkov a následne zmluvu o zabezpečení záväzku prevodom práva. Na zabezpečenie pohľadávky veriteľa previedol dlžník na veriteľa vlastnícke právo k motorovému vozidlu. M. S. – S. S. ako postupca postúpil svoju pohľadávku Zmluvou zo dňa 17. apríla 2002 na J. J.. Dlžník nepreukázal úhradu svojich splátok v dohodnutých termínoch, a preto vo vzťahu k novému veriteľovi sa dostal do omeškania. Preto mu vznikla v zmysle ust. čl. IV. Bod 3 Zmluvy o zabezpečení záväzku prevodom práva povinnosť platiť žalobcovi mesačné nájomné za motorové vozidlo vo výške 9 000 Sk mesačne. Preto súd vyhovel žalobe v celom rozsahu a žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 198 000 Sk s 10%-ným úrokom z omeškania ročne odo dňa 1. mája 2004 až do zaplatenia. O trovách súd rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 O. s. p. tak, že žalobcovi priznal náhradu trov konania v sume 66 076,50 Sk.

Na odvolanie žalovaného proti prvostupňovému rozsudku odvolací súd rozsudkom č. 1 Cob 56/2007-122 zo dňa 28. marca 2008 rozhodnutie súdu prvého stupňa zmenil tak, že žalobu o zaplatenie 198 000 Sk s príslušenstvom zamietol. Náhradu trov konania účastníkom nepriznal.

Z odôvodnenia vyplýva, že po preskúmaní rozhodnutia prvého stupňa, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, oboznámením sa s listinnými dokladmi odvolací súd zistil, že zo správne zisteného skutkového stavu vecí súd prvého stupňa vyvodil nesprávny právny záver. Medzi účastníkmi je nesporné, že bola uzavretá zmluva o poskytnutí peňažných prostriedkov, podľa ktorého sa veriteľ zaviazal poskytnúť dlžníkom spoločne a nerozdielne peňažné prostriedky vo výške 300 000 Sk, pričom sa dlžníci zaviazali vrátiť spoločne a nerozdielne poskytnuté peňažné prostriedky. Zmluvu zavreli dňa 29. októbra 2001. Ďalej uzavreli zmluvu o zabezpečení záväzku prevodom práva podľa § 553 a nasl. Občianskeho zákonníka. Zo zmluvy vyplýva, že táto zmluva tvorí neoddeliteľnú súčasť zmluvy o poskytnutí peňažných prostriedkov. Na zabezpečenie tejto pohľadávky – 300 000 Sk dlžník previedol na veriteľa vlastnícke právo k motorovému vozidlu pri povinnosti dlžníka neprevádzať, nepostúpiť ani nezaložiť predmet zabezpečenia pred vyrovnaním pohľadávky veriteľovi. Účastníci si tiež upravili zároveň prenájom vozidla dlžníkovi (ako bezplatný) po dobu riadneho a včasného plnenia záväzkov, ktoré vyplývajú zo zmluvy o poskytnutí peňažných prostriedkov. Dohodli sa zároveň, že ak je dlžník v omeškaní s platením hoci

jednej splátky odplaty za používanie peňažných prostriedkov, vzniká dlžníkovi povinnosť po dobu omeškania platiť mesačné nájomné vo výške 9 000 Sk. Odvolací súd zistil, že úhrada tejto sumy je predmetom súdneho sporu. Zmluva o poskytnutí peňažných prostriedkov bola uzavretá medzi veriteľom a manželmi ako dlžníkmi, pričom zabezpečenie pohľadávky bolo realizované zmluvou o zabezpečení záväzku prevodom práva len so žalovaným, teda len jedným z manželov, a to motorovým vozidlom, ktoré patrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Keďže zabezpečené záväzku sa vzťahuje k zmluve o poskytnutí peňažných prostriedkov a vzťahuje sa k predmetu, ktorý je v bezpodielovom vlastníctve manželov, vznikol zo zákona solidárny záväzok manželov. Nedošlo k vzniku len samostatnej povinnosti manžela, keďže predmet uvedenej zmluvy nebol v jeho výlučnom vlastníctve. Zmluva o zabezpečení záväzku prevodom práva, s uzavretím ktorej súhlasila aj manželka žalovaného, sa týka veci, ktorá je v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov, pričom bola uzavretá za účelom zabezpečenia splnenia záväzku vyplývajúcej zo zmluvy o poskytnutí peňažných prostriedkov, ktorú uzavreli obaja manželia. Keďže zmluva o zabezpečení záväzku je podpornou zmluvou, je nepochybné, že pri zmluve o zabezpečení záväzku ide o právny úkon, týkajúci sa vecí z bezpodielového vlastníctva, z ktorej sú zo zákona zaviazaní obaja manželia spoločne a nerozdielne. Nie je možné preto vyhovieť žalobe, ktorá smeruje len proti jednému z manželov. Pre tento nedostatok pasívnej legitímácie na strane žalovaného, odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvého stupňa a žalobu v celom rozsahu zamietol.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie v zákonom stanovenej lehote podľa ust. § 240 ods. 1 O. s. p. s poukazom na ust. § 238 ods. 1 a § 241 ods. 2 O. s. p.

Uviedol, že odvolací súd vyzval výzvou zo dňa 23. januára 2008 žalovaného, aby predložil sobášny list, kúpnu zmluvu o zakúpení motorového vozidla, avšak žalovaný na túto výzvu nijako nereagoval a žiadne doklady nepredložil. Preto je toho názoru, že právne odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu je bez relevantnej opory vo vykonanom dokazovaní. Ďalej žalovaný tvrdí, že pasívna vecná legitímácia žalovaného je daná. V konaní doposiaľ nebolo preukázané, či predmetné motorové vozidlo bolo pred podpisom zmluvy o zabezpečení záväzku prevodom práva vo výlučnom vlastníctve žalovaného alebo v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov. Predmetom súdneho sporu je úhrada nájomného – zaplatenie dlžného nájomného zo strany žalovaného. Žalovaný sa zmluvne zaviazal platiť žalobcovi mesačné nájomné v stanovenej výške, avšak nakoľko nájomné neuhradil, žalobca sa obrátil na súd podaním žaloby. Vzniká otázka, či došlo k vzniku len samostatnej povinnosti

žalovaného (manžela), alebo došlo k vzniku solidárneho záväzku oboch manželov. Odvolací súd usúdil, že ide o solidárny záväzok oboch manželov, a z tohto riešenia ďalej bez bližšieho odôvodnenia vyvodil, že žalobe smerujúcej len proti jednému z manželov nemožno vyhovieť. Uvádza, že podľa neho došlo k vzniku samostatnej povinnosti žalovaného, a to z dôvodu, že v čase, keď došlo k splneniu podmienok na vznik povinnosti žalovaného platiť nájomné bolo predmetné motorové vozidlo už vo vlastníctve žalobcu, a teda v tom čase ani nemohlo predstavovať vec patriacu do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, teda žalovaného a jeho manželky. Tvrdí, že žalovaný sa mohol samostatne platne zaviazať na platenie nájomného v predmetnej zmluve. Preto navrhol, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O. s. p.) proti rozsudku, ktorý možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 238 ods. 1 O. s. p.), preskúmal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu v rozsahu podľa § 242 ods. 1 O. s. p. a § 243a ods. 1 O. s. p. bez nariadenia pojednávania. Po preskúmaní rozhodnutia odvolacieho súdu a konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je dôvodné.

Podmienky prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku odvolacieho súdu sú upravené v § 237 a § 238 O. s. p.

Podľa ust. § 242 ods. 1 O. s. p., dovolací súd preskúma rozhodnutie odvolacieho súdu v rozsahu, v ktorom bol jeho výrok napadnutý. Ak nejde o vady uvedené v § 237, neprihliada na vady konania, ktoré neboli uplatnené v dovolaní, ibaže tieto vady mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Občiansky súdny poriadok umožňuje účastníkom podať dovolanie len z dôvodov taxatívne uvedených v § 241 ods. 1 O. s. p. Dovolanie možno preto odôvodniť len tým, že: a) v konaní došlo k vadám uvedených v § 237 O. s. p., alebo b) konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, alebo c) rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Inou vadou konania (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.), na ktorú musí dovolací súd prihliadnuť aj vtedy, ak nie je v dovolaní namietaná, je procesná vada, ktorá na rozdiel od vád

taxatívne vymenovaných v § 237 O. s. p. nezakladá zmätočnosť rozhodnutia. Iná vada konania je právne relevantná, ak mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. V predmetnom konaní odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvého stupňa.

Podľa ust. § 213 ods. 1 O. s. p., odvolací súd je viazaný skutkový stavom tak, ako ho zistil súd prvého stupňa s výnimkami ustanovenými v odsekoch 2 až 7. Podľa ods. 3 tohto ustanovenia, ak má odvolací súd za to, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, dokazovanie v potrebnom rozsahu opakuje sám.

Podľa ust. § 220 O. s. p., odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 219), ani na jeho zrušenie (§ 221 ods. 1).

Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že podmienkou tohto, aby odvolací súd mohol zmeniť napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa je, aby toto rozhodnutie považoval odvolací súd za nesprávne, napriek tomu, že súd prvého stupňa podľa názoru odvolacieho súdu správne zistil skutkový stav veci. Aby odvolací súd mohol dospieť k takémuto záveru, odôvodňujúcemu zmenu napadnutého rozhodnutia, musí sa zaoberať skutkovými zisteniami, ku ktorým dospel súd prvého stupňa a až v prípade, ak zistí, že tomuto skutkovému zisteniu nemožno nič vyčítať, posúdi, či na správne zistený skutkový stav súd prvého stupňa správne aplikoval právnu normu, či vec správne posúdil po právnej stránke.

Ku zmene odvolaním napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa môže výnimočne dôjsť aj vtedy, ak súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, podmienkou zmeny rozhodnutia však v takomto prípade je, že odvolací súd sám doplní dokazovanie, na základe ktorého dospeje k úplnému skutkovému stavu tvoriacemu podklad pre rozhodnutie v danej veci.

Z obsahu spisu vyplýva, že odvolací súd z dokazovania vykonaného súdom prvého stupňa vyvodil odlišné skutkové a na ich základe aj právne závery ako súd prvého stupňa.

Ustanovenie § 213 ods. 3 O. s. p. umožňuje odvolaciemu súdu, aby na základe doplneného dokazovania dospel k vlastnému zisteniu skutkového stavu, ktoré môže byť odlišné od skutkového zistenia, ktoré urobil súd prvého stupňa. Ak sa však odvolací súd chce odchýliť od skutkových zistení súdu prvého stupňa, na základe bezprostredne pred ním

vykonaných dôkazov, musí dokazovanie v zmysle § 213 ods. 5 O. s. p. sám opakovať, alebo ho i doplniť a zadovážiť si tak rovnocenný podklad pre odlišné hodnotenie dôkazov v zmysle ust. § 132 O. s. p. Len takýto postup je v súlade so zásadou priamosti a ústnosti občianskoprávneho konania. Je neprípustné, aby odvolací súd ku svojim odlišným skutkovým zisteniam vedúcim k záveru o nedostatku pasívnej legitimácie, dospel iba na základe prehodnotenia dôkazov vykonaných súdom prvého stupňa.

Od súdom prvého stupňa zisteného skutkového záveru sa podstatným spôsobom odchyľil bez toho, aby sám vykonal akékoľvek dokazovanie. Pre odlišné hodnotenie si teda nezadovážil rovnocenný podklad. Navyše, odvolací súd pri hodnotení zmluvy o poskytnutí peňažných prostriedkov uzavretými manželmi ako dlžníkmi a zmluvy o zabezpečení záväzku prevodom práva len so žalovaným, manželom, dospel k záveru, že sa jedná o solidárny záväzok, bez toho, aby vykonal dokazovanie smerujúce k zisteniu tohto skutkového stavu.

Z uvedených dôvodov sú skutkové a z nich vychádzajúce právne závery odvolacieho súdu predčasné a v danej procesnej situácii ich dovolací súd nemohol hodnotiť.

Na základe uvedeného, dospel dovolací súd k záveru, že v konaní pred odvolacím súdom došlo k inej vade konania, majúcej za následok nesprávne rozhodnutie veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.)

Na základe uvedených dôvodov, dovolací súd podľa ustanovenia § 243b ods. 2 O. s. p. rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Odvolací súd právnym názorom dovolacieho súdu je viazaný a v novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O. s. p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 29. júna 2009

**JUDr. Alena P r i e c e l o v á, v. r.
predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia: M.